

Pleidooi voor de sociale basis

Welzijnsorganisaties regio's Utrecht en Gooi en Vechtstreek spreken zich uit:

Grote zorgen, grote kansen in het sociaal domein

Welzijnsorganisaties in Utrecht en de Gooi en Vechtstreek roepen gemeenten op juist nu te (blijven) investeren in de Sociale Basisinfrastructuur. Tijdens de Coronacrisis is gebleken hoe cruciaal deze Sociale Basis op dit moment is. Er zijn grote zorgen; over meer mensen die door de huidige crisis in een kwetsbare situatie terecht komen aan de ene kant en dreigende bezuinigingen die juist deze groepen raken aan de andere kant. Die zorgen delen sociaal werk, haar partners, bewoners en gemeenten. Samen kunnen we die zorgen ombuigen naar kansen voor het sociaal domein. Hoogste tijd om die kansen om te zetten naar de praktijk!

Sociaal werk als vitaal beroep in een krachtige sociale basis

Al snel na het uitbreken van de Corona-crisis werd het sociaal werk officieel benoemd als cruciaal beroep. De hulp die samen met veel vrijwillige inzet geleverd kon worden bleek voor veel mensen essentieel: maaltijdbezorging, belcirkels met eenzamen, steun voor gezinnen waar conflicten ontstonden door het dicht op elkaar zitten, huiswerkhulp, noodopvang voor zorggezinnen, ondersteuning van mantelzorgers, het inzetten van vrijwillige hulp, gewoon in de buurt aanwezig zijn etc. De kundigheid van sociaal werkers om achter de voordeur te (durven) komen en de buurt te ondersteunen, bleek voor mensen in kwetsbare situaties cruciaal in hun dagelijks leven.

Een sterke sociale basis en de inzet van sociaal werk daarin is van groot belang voor een leefbare samenleving en zal dat ook op de langere termijn blijven. Pas nu we weer langzaam uit de 'lock down' gaan, zullen de gevolgen zichtbaar worden.

In deze periode zijn gezinsproblemen in veel gevallen verergerd, is de eenzaamheid toegenomen, zijn schoolproblemen voor jongeren ontstaan, nemen financiële problemen toe en is het ongemak in het samenleven in wijken en buurten toegenomen. De roep om meer maatschappelijke ondersteuning vanuit de woningbouwverenigingen en de scholen is nu al duidelijk hoorbaar. (*Zie bijlagen)

De sociale kwestie hervat

De grote veranderingen in de maatschappelijke ondersteuning leiden al sinds 2015 tot meer en een zwaarder beslag op welzijnsorganisaties.

Voorbeelden:

- Vergrijzing: "Zo lang mogelijk thuis wonen", betekent een toenemende ondersteuning in het dagelijks leven van ouderen
- Een toenemend aantal mantelzorgers met een steeds zwaardere taak, meer vraag naar respijtzorg
- Mensen met GGZ problematiek die steeds vaker ambulante begeleiding worden. Dit vraagt ondersteuning in de wijk. Voor de individuele persoon, voor de omwonenden en van de voorzieningen
- Toename problematiek onder jongeren (sociale media, lastige thuissituaties, nieuwkomer gezinnen)
- Toename opvoedingsvraagstukken (meer gescheiden gezinnen, grotere mix herkomst van gezinnen)

- Nieuwe achterstanden op taal en digitaal gebied
- Een tekort aan (betaalbare) woonruimte
- Een verharding en toename van de achterstanden in de kwetsbare wijken, zie de recente publicaties

De spagaat van de financiering

Omdat de transitie is samengegaan met forse kortingen op de budgetten in de zorg en maatschappelijke ondersteuning, is de Sociale Basis paradoxaal genoeg vaak niet versterkt in de afgelopen jaren, maar juist verzwakt en zelfs ondermijnd. We dreigen in een neerwaartse spiraal te belanden: Minder investeren of te weinig blijvend investeren in de Sociale Basis leidt tot minder preventie, leidt tot latere interventies, leidt tot een toename van zorgvragen bij de (duurdere) zorg- en hulpverlening, leidt tot meer tekorten, leidt tot meer bezuinigingen die dan alleen weer doorgevoerd kunnen worden bij de Sociale Basis. De gemeenten neigen in de nasleep van de Corona-crisis tot een bezuinigingsreflex, waar de sociale basis 'laaghangend fruit' is. Niet doen! Dit is 'penny wise and pound foolish':

"Wij houden een nadrukkelijk pleidooi om de Sociale Basisinfrastructuur daadwerkelijk en structureel te versterken, want dat betaalt zich op termijn terug. Als welzijnsorganisaties in de sociale basisinfrastructuur begrijpen we de grote financiële dilemma's waar gemeenten mee te maken hebben. Wij willen dan ook graag meewerken aan gezamenlijke oplossingen. We willen dat doen vanuit een intentie van ambitieuze bescheidenheid met een duurzaam meerjarenperspectief."

Opgesteld door de welzijnsorganisaties van de Werktafel Welzijn uit de regio's Utrecht en Gooi en Vechtstreek, ondersteund door het Kenniscentrum Sociale Innovatie van Hogeschool Utrecht en het kennisplatform Utrecht Sociaal Domein (kUS).

*Bijlagen:

-<https://www.socialevraagstukken.nl/haal-de-sociaal-werkers-naar-de-school/>

-Waakvlamfunctie in de wijk, rapport AEDES